

IZHAJA VSAK DAN

Izid ob nedeljah in praznikih ob 5, ob posebnih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nvd. (10 stot.)

CLASIR SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obični oglasi po 8 st. mm. za vsako vrsto, zahtevne, posamezne, oglasi denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstih lista do 5 vrst 20 K, vsaka dodatna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorako.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbo brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za nedeljske izdatke „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kroz 120, za pol leta Kroz 60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galati 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEPAN GODINA. Lastnik: honskorj lista „Edinost“. — Tiskarna: Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga s omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galati št. 20. Poštno-hranilnični račun št. 541-652. TELEFON R. II-57.

Politično društvo „Edinost“ vabi na

JAVEN SHOD

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 26. januarja 1913

ob 3 1/4 popoldne

v prostorih „Gosp. društva“ v Škedenju

DNEVNI RED:

Poročilo slovenskih mestnih svetovalcev o položaju.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

BRZOJAVNE VESTI.

Prevrat v Carigradu je povzročil splošen preobrat.

DUNAJ 24. (Izv.) Vest iz Pariza in Londona vele, da je Rusija pripravljena opustiti svojo nevtralnost in napasti Turčijo, če bi ne hotela prepušiti Drinopolja Bolgarom. Rusija bi s svojo armado udarila v Malo Azijo. — Prevrat v Carigradu bo tudi na romunsko-bolgarska sprava pogajanja neugodno vplival, ker si je Bolgarija vstvarila junktim med predajo Drinopolja in pa koncesijami, ki bi jih dovolila Romuniji. Sedaj je namreč razpoloženje v Romuniji tako, da si vlada ne upa dalje čakati na rešitev tega vprašanja.

Prvi vtis turškega prevrata v Londonu.

PARIZ 24. (Izv.) Londonski izveščitelj „Matinov“ javlja: Padec Klamil pašinega kabineta je zastopnike balkanskih zaveznikov deloma zadovoljil, deloma pa vznemiril. Bolgari so baje najprej rekli: „Sedaj imamo pred seboj vsaj jasen položaj in namesto da gledamo to cianceno v Londonu, se bomo videli pri Drinopolju in Čataldži. Namesto, da si damo Drinopolje odstopiti od veseli, si ga vzamemo sami z orožjem in to je za nas bolje. Mi prodremo črto pri Čataldži in pojdemo v Carigrad. Potem pa gorje svojati, ki je sedaj pri krmlu. Ko dobimo od Turčije zanjakač odgovor, odpovemo premirje“. Slično so izjavili tudi Črnogorci. Srbi pa so dejali: „Očitno bomo morali obnoviti vojno, ali sedaj bo morala Turčija mir drago plačati“.

V diplomatskih krogih v Londonu smatrajo položaj zelo resnim. Če bi se turška vlada protivila, odstopiti Drinopolje, je baje vojna neizogibna.

Posvet bolgarskih delegatov.

LONDON 24. (Reuter) Predsednik sobranja dr. Danev se snide popoldne z državnim tajnikom sirjem Greyem. Nato pa se sestanejo balkanski delegati, da sklenejo kaj o svojem nadaljnjem postopanju.

PODLISTEK.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov. Spisal Aleksander Dumas. — Prevel F. P.

Amiklej je pripadal osmerim izvoljenim razsodnikom; kot tak je imel svoj sedež nasproti rimskemu prokonzulu. Prišel je šele v zadnjem hipu, predno so začele igre. Pri vohodu je našel na Spora, ki je hotel poiskati svojega gospodarja in ga ga strážne niso pustile noter, ker so ga, radi njegovega belega obraza, radi njegovih nežnih rok in malomarne hoje, smatrale za žensko. Na podlagi nekega starega zakona, ki je zopet obveljal, so namreč vsako žensko obsodili na smrt, ako se je drznila prisostvovati igram, pri katerih so se borili borilci brez vsakega oblačila. Starček je jamčil za mladeniča, ki je zopet našel svojega gospodarja.

Gimnazij je bil podoben panju. Bil je napolnjen od vrha do tal z obiskovalci, ki so v gneči sedeli po vrstah; zdelo se je, kakor da so vsi dohodli zagrajeni po živem zidu; mnogo gledalcev se je vpiralo ob po-

Sestanek poslanikov v Carigradu.

CARIGRAD 24. (Kor.) Poslaniki veseli so se predpoldne sestrili pri dojenju diplomatskega zbora, mejnem grofu Pallaviciniju.

„Turčija si je izkopala grob“.

LONDON 24. (Izv.) Enodušno je prepričanje, da je po prevratu vmešanje veseli v turške zadeve neizogibno. Danes se bodo posvetovali o tem londonski diplomati. Položaj je zelo resen in vojna neizogibna. Prepričani so, da si je Turčija sama izkopala grob.

Angleški listi apelirajo na veselje.

LONDON 24. (Kor.) „Times“ piše: Svarili bi resno zaveznike v njihovem interesu in v interesu Evrope pred prenapetimi korakom. Svetovali bi jim, da se ogibljejo vsega, kar bi lahko povzročilo krizo, ki bi razdvojila veselje. Naloga veseli je, da razjasni čim prej zmoto takih ali sličnih posvetovanj.

„Daily News“ pa beležijo: „Položaj je resen, a če ostanejo veselje složne, kakor so bile zadnji čas, bi bilo možno prepričati Turčijo, da je še nadaljnje protiviljenje zločinska potratna s človeškim življenjem brez praktične koristi“.

Demonstracija flot pred Carigradom.

DUNAJ 24. (Izv.) Pariški „Temps“ javlja, da so sklenile veselje demonstrirati s flotami pred Carigradom. Na Dunaju pa pravijo na to, da pač nameravajo to države tripelentente, dočim Nemčija in Avstroogrska tega ne marate.

V Carigradu je vse mirno.

PARIZ 24. (Izv.) Najnovejše vesti iz Carigrada javljajo, da vlada najlepši mir. Nova vlada je z vojaštvom zasedla vse važnejše dele mesta. Odgovorila bode vlada na noto še le sredi prihodnjega tedna.

Lista novega turškega kabineta

CARIGRAD 24. (Kor.) Lista novega kabineta so predložili po noči sultanu. Kabinet je glasom nje tako sestavljen: Veliki vezir in vojna — Mahmud Šefket paša, predsedstvo državnega sveta — princ Said Halim, notrajne zadeve — Hadži Adil, zunanje zadeve — samo začasno bivši atenski poslanik Mukhtar, mornarica — Mahmud, pravosodje — bivši carigradski vali Ibrahim, finance — bivši predsednik računskega dvora — Rifaat, javna dela — senator Batzarla (Vlah), vakuf — Hajri, trgovina — bivši minister za notranje zadeve Džemal, pošta — Oskan in nauk — bivši guverner v Magnéziji, Sukri.

CARIGRAD 24. (Kor.) Novi kabinet se je konstituiral v sestavi, kakor smo jo javili. Irade o tem je že izšel predpoldne.

Prvi ministrski svet v novi sestavi.

CARIGRAD 24. (Izv.) Danes se je vršil prvi svet ministrov novega kabineta. Posvetovanje je trajalo več ur, odgovor na noto veseli pa še ni bil sklenjen. Mir se v mestu ni motil, Evropejcem se ni grozilo.

Enver bej, poveljnik sultanove palače.

CARIGRAD 24. (Izv.) Enver bej je imenovan poveljnikom sultanove palače. Ker ima eno sultanovih hčer za ženo, aspirira baje celo na prestol.

zlačene trame, ki so bili med seboj oddaljeni deset čevljev in ki so podpirali velarji. Veliko število posetnikov je še brenčalo kakor čebele okoli vhodov tega velikanskega poslopja, v katerem ni izginjalo le vse korintsko prebivalstvo, temveč tudi odposlanci vsega sveta, ki so prihiteli k slavnosti. Samo žensk ni bilo; stale so pri vratih, ali pa na mestnih zidovih in so čakale, da bo razglašeno zmagovalčvo ime.

Čim je bil Amiklej sel, so bili na mestu vsi razsodniki; vstal je prokonzul ter izjavil v imenu rimskega cesarja Neron, gospodarja vesoljnega sveta, da so igre otvorile. Te besede so bile sprejete z živahnim odobravanjem, in vse oči so se obrnile k vratom, kjer je čakala sedmorica borilcev. Samo dva izmed njih sta bila iz Korinta; med ostalimi so bili: en Tebanec, en Sirakužan, en Sibarit in dva Rimljana.

Korinčana sta bila dvojčka; stopila sta pred občinstvo roka v roki; imela sta enako tuniko in sta si bila po postavi, po vedenju in obrazu, tako podobna, da je jelo občinstvo burno plaskati, ko ju je zagledalo. Tebanec je bil mlad pastir, ki je pasel na Citeronu svojo čredo; nekoč se je spoprijel z nekim medvedom in se je boril z njim brez orožja tako dolgo, da ga je zadavil. V spomin na to zmago je nosil

Krog 200 žrtve puča v Carigradu.

PARIZ 24. (Izv.) Iz Carigrada se javlja, da so se pri puču vršili krvavi boji, pri katerih je poginilo krog 200 oficirjev in vojakov. (?)

Tripelentente v azijski Turčiji.

PARIZ 24. (Izv.) V tukajšnjih diplomatskih krogih govore z gotovostjo, da so se Francija, Anglija in Rusija definitivno sporazumele o razdelitvi azijske Turčije med države tripelentente. Ta dogovor bi se baje realiziral, če bi se razmere tako razvile, da bi bil obstoj maloazijske Turčije onemogočen.

Razdelitev Turčije v nemškem parlamentu.

BEROLIN 24. (Izv.) Voditelj nacionalno-liberalne stranke Bassermann je interpeliral v državni zbornici državnega kancelarja, če je res, da so se Francija, Anglija in Rusija dogovorile za razdelitev azijske Turčije in kako stališče namerava Nemčija zavzeti napram temu polkusu.

Vstop v porto prepovedan.

FRANKOBROD o/M. 24. (Kor.) „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Carigrada, da je razven uradnih oseb vsakomur prepovedano prestopiti prag visoke porte.

Trenutek Nazimove smrti.

BEROLIN 24. (Kor.) „Wolfvov urad“ javlja iz Carigrada: Da so Nazima pašo ustrelili, je slučaj, ki bi lahko diskreditiral mirno in smoteno postopanje Enver beja in Talat beja in tega je povzročil brez dvoma adjutant Klamila paše in Nazima paše. Oba sta namreč bila sklenila, da ne bosta prelivala krvi, ko je pa Nazim pašin adjutant streljal z okna na Enver beja in njegovo spremstvo, je to odgovorilo s strelji, pri čemur je padel Nazim paša. Vkljub temu pa se mir ni nikjer kalil. V celem mestu je mirno. Ta izpremena v kabinetu je delo armade. Ona je za vojno in hoče raje boja nego nečasten mir.

CARIGRAD 24. (Kor.) Odstavljeno ministrstvo je v porti zaprto. Ministri so poskušali, da bi telefonično prizvali čete in policijo, pa jim ni nikdo prišel na pomoč. Straža pred porto se unijonistom nikakor ni protivila, dasiravno so streljali na njene oficirje z revolverji. Ravnatelj anatolskih železnic Huguenin je bil s prvim dragomonom nemškega posaništva dr. Webrom ravno v sobi za konzule, ki se nahaja v porti, ko so vdrl unijonisti. En strel je pogodil vojnega ministra Nazima pašo, ki se je mrtev zgrudil pred Huguenina. Ministri so bili vsi prepadeni, le Klamil paša je ostal hladnokrvn in je pričakoval burne prišlece, pa tudi minister za zunanje zadeve Noradunghijan se je pokazal moža.

Notifikacija velikega vezirja veselilam.

BEROLIN 24. (Izv.) „Tagblattu“ javljajo iz Carigrada, da je bivši atenski poslanik in sedanj minister za zunanje zadeve Mukhtar obiskal poslanike veseli v Carigradu in jim zagarantiral red in mir, ob enem pa notificiral imenovanje Mahmuda paše velikim vezirjem. Turški listi v Carigradu danes niso izšli.

Hujskanje k masakrom.

CARIGRAD 24. (Kor.) Listi javljajo, da so v Madytu ob Marmarskem morju zaprli

16 ljudi, ki so ščuvali mohamedance k masakrom. Vseh 16 so predali vojnemu sodišču.

Davek na osebno dohodnino.

DUNAJ 24. (Kor.) Finančni odsek je končal specialno debato o prvi skupni izpremeni davka na osebno dohodnino. Glasovalo se bo o tem v torek.

Protest čeških hranilnic proti odloku vlade.

PRAGA 24. (Izv.) Zveza čeških hranilnic je protestirala proti odloku vlade, ki predpisuje, da morajo hranilnice naložiti 30% svojih ulog v mobilijah in polovico v državnih papirjih. Ta odlok smatrajo protizakonitim.

Skrbi radi generalne stavke na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 24. (Izv.) Ministerski svet se je danes bavil s pripravi, kako preprečiti splošno stavko. Sklenili so tudi uvesti preventivno cenzuro.

Izključitev ogrskih opozicijskecev iz zbornice.

BUDIMPEŠTA 24. (Izv.) Pri današnji seji državne zbornice so se vršile volitve v odsek za volilno pravo. Današnja seja je bila zadnja, od katere so izključeni opozicijski. Prihodnje, ki se bo pa vršila še le sredi februarja, se pa bodo lahko udeležili.

Stavka na eksportni akademiji.

DUNAJ 24. (Kor.) Predpoldne so pričeli stavkati slušatelji eksportne akademije, da bi se priznal njihovemu zavodu značaj trgovinske visoke šole. Stavkalo bo 800 dijakov cele tri dni.

Ruševine dveh poslopij v ognju.

MAC-KINLEY 24. (Kor.) Tu se je porušila tvornica za poljedelske stroje. Ruševine so padale s tako silo na sosedno trgovico, da se je tudi podrla. Razvaline so počele goreti in v ognju je našlo smrt 8 oseb, dočim jih je petnajst občutno poškodovanih.

Radi ravnotežja!

Ko so pripravljali balkanski narodi svojo zvezo za gigantski boj proti močnemu, prevzetnemu dednemu sovražniku za osvobodjenje soplemenjakov iz krutega sekularnega jarma, so se romunski državniki — da si je že tradicija pa tudi velik interes Romunije vabil v to zvezo — odločili za stališče „modrecev“ in realnih računarjev, ki se ne spuščajo v brezna podjetja — v pustolovščine. Tako je Romunija ostala ob strani in od strani, kakor pasivno gledač, so pričakovali romunski državniki — porazov in poloma balkanske zveze. Kakor skoro vsej Evropi — posebno pa slavofobski — je bila tudi za Romunijo že v naprej zmaga Turčije gotovo dejstvo. Po tej premisi so romunski državniki določili svoje — modro državniško vedenje napram vojni balkanskih držav proti Turčiji.

Hoteli so biti „nametni“. Ali premisa se je pokazala kriva; mesto poloma balkanske zveze je prišla sijajna zmaga, prišlo je veliko presenečenje tudi za Romunijo, ki je videla naenkrat, da je bila za to pot — prepadena.

eden bil rokoborec po poklicu, drugi je bil Lucij.

Razsodniki so položili v žaro sedem listov; dva sta bila zaznamovana s črko A, dva s B, dva s C in eden z D. Tako je sestavila usoda tri pare, a zadnji, ki je ostal, se je imel boriti z zmagovalci. Listke je pomešal sam prokonzul; nato je pristopilo vseh sedmero borilcev; vsakdo je vtaknil roko v žaro, povlekel iz nje listek ter ga oddal predsedniku. Ta ga je razvil in je vzel njega vsebino na znanje. Slučaj je hotel, da sta oba Korinčana izvlekla A, Tebanec in Sirakužan B, Sibarit in atlet C, a Lucij je izvlekel D. Borilci, ki niso vedeli, kako se bodo vrstili, so se slekli; samo Lucij je ostal v svojem pogrinjalu. Prokonzul je poklical oba A; brata sta takoj planila iz vhoda proti sredi arene. Ko sta si stala nasproti, sta oba presenečena vzkliknila, čemur je odgovorilo občinstvo z začudenim mrmranjem. Tako se za hip nista premaknila in sta se obotavljala; nato sta se sklenila v naročje. Gledališče je odmevalo od soglasnega odobravanja. Medtem sta se krasna moža umaknila in prepuštila polje svojim tekmovalcem. V bratovski ljubezni sta kakor Kastor in Poluks pristvovala borbi, ki sta se je imela udeležiti onadva.

Danes zvečer se vrši ples pekovskih gospodarjev v dvorani Nar. doma

Sedaj je bila zadrega velika, kakor pri človeku, hitečemu na važno potovanje, ki pa je — zamudil vlak. Sedaj so se domislili — prepametni romunski državniki, da je Romunija prav za prav tudi balkanska država, ki jej tudi gre delež od likvidacije evropske Turčije. Radi prevelike svoje pameti so zašli romunski državniki v situacijo, ki ni bila le neprijetna, ampak jej ni nedostajalo tudi — komike. Sejati ni hotela Romunija, pač pa se je potem postavila med ženjice, da bo žela tudi ona, kjer ni hotela sejati in so to delo opravili — drugi.

Oglašati se je začela s svojimi računi, ki naj bi jih poravnala — v tem ravno je tista absurdnost, da ne rabimo nekega drugega izraza — prav tista Bolgarska, ki je v tej vojni najbolj krvavela, ki je doprinesla največje žrtve in ki jej gre po vsej logiki največje plačilo.

Kakor je pa tisti Evrope, ki so se jej zmešali vsi računi vsled zmag balkanske zveze, dobrodošlo vse, kar bi moglo kratiti balkanskim narodom sadove zmag, tako je vzela ta Evropa Romunijo v svojo posebno zaščito in je prevzela vlogo advokata, ki brani romunsko „pravico“ do participiranja na delitvi evropske Turčije. Časopisje (in skoro izključno nemško in madjarsko) ki služi tej slavofobski Evropi, pa mora skrbeti za motivacijo zahtev Romunije. Kakor pa je vsako slabo fundirano stvar težko braniti, tako se godi tudi evropskim advokatom vlek zamudivših Romunov. V potu svojih obrazov zbirajo dokaze o „pravici“ Romunske. Znaša stvar pa je, da ravno tam, kjer je sila za argumente največja, znašajo ljudje na kup največ — argumentov. Akti v obrambo „pravice“ Romunije se gromadijo v toliki meri, da obetajo razvitka v celo literaturo.

V množini „dokazov“, ki jih pošiljajo evropski advokati Romunske v boj, je med najkласičnejšimi ta, da zahtevam Romunije treba ugoditi že radi ravnotežja na Balkanu!

V označenju tega žurnalistično-advokatskega — trika napišemo malo parabelo. Nekje živita sosed. Oba sta podedovala približno enak delež. Ali eden njiju je priden in varčen. Drugi len in zapravljiv. Neizogibna posledica temu je: enemu se množijo blagostanje, drugemu propada gospodarstvo. In ko je oni, ki ni nič delal, na beraški palici, se oglašajo:

Cuj, odstopiti mi moraš od svojega imetja toliko, da se vzpostavi — ravnotežje med mojimi in tvojimi!

Kaj bi rekli o taki zahtevi? Nič drugega, nego da je nesramna!!

Pravijo, da je nade, da pride med Bolgarsko in Romunijo do mirnega sporazuma. Dobro. Kdo ne bi privoščil Bolgarski, ki je itak že dovolj krvavela, da bi jej bilo prihranjeno nadaljno prelivanje krvi?!!

Le označiti smo hoteli tudi na tem izgledu dispozicijo tiste civilizirane, moderne, pravične Evrope nasproti slovanskim narodom. Čudom se čudimo le, da ne zahteva, da morajo balkanske države plačati Turčiji toliko vojno odškodnino, da bo vzpostavljeno tudi finančno ravnotežje med njimi in bankrotirano Turčijo, ki je bila vedno indolentna, vedno nedelavna, vedno brez vsake inicijative za svojo gospodarsko povzdigo.

Ravnatežje! To je zopet tako-le ena tistih frazastih deviz, ki naj pokrivajo sovraštvo te Evrope proti slovanskim balkanskim narodom. Vzemimo le slučaj, da bi se bila Romunija borila proti Turčiji, a Srbija da je ostala pasivna.

Potem bi hoteli videti mi, bi-li Evropa v tem slučaju zahtevala kompenzacij za Srbijo radi — ravnotežja?!! O, potem bi se Evropa — kolikor je je slavofobke — gotovo postavljala na stališče, da naj ne žanje, kdor ni sejal!

Ali Romunska ni slovanska država in zato — ravnotežje!?

Slovensko izseljevanje.

I.

Na vse načine, ki si jih more izmisliti ljudska zloba, hočejo nas Slovence spraviti s površja: ali udušiti, ali utopiti, ali pa — kar je najnovejšo — pregnati, da se gotovo ne bi mogli povrniti nikoli več.

Poleg mnogih drugih vzrokov našega narodnega propadanja morda ni najmanjši ono brezsmotno izseljevanje, ki se vrši že kakih 15 let sem, deloma, ker je narod prepričan, da se da v tujini boljše našiti in obleči, deloma, zlasti v zadnjih časih, pa tudi, ker mu je to izseljevanje prešlo že takorekoč v kri.

Saj je res, do so se včasih izseljevali le ljudje, ki se njihovi energiji v starem kraju ni posrečilo, da bi si priborili primernega grižljaja in ki so potem opravičeno vznevoljeni obrnili domovini hrbet, a ne s preziranjem in omalovaževanjem, kakor to danes delajo prevzetni mladi ljudje, ampak z užaljenim ponosom svoje delavljne sile, ki ni mogla doseči tu onega, česar si je v svojo uteho želelo hrepenče srce. — Pred leti še, morda koncem prošlega stoletja, smo videli odhajati preko morja v

nepoznano dalj krepke moče, ki so trdili že naprej, da le za nekaj časa zapuste svojo bomo grudo, ki ne more preživljati njih in njihovih, da pa se vrnejo, kakor hitro zaslužijo v bogati Ameriki toliko, da odplačajo dolg, popravijo domačo, si uredijo razmere in potem zagospodarijo bolj „na lahko“.

Tako so delali premnogi na Dolenjskem v Suhi Krajini in niso redki slučaj, da si je tak delaven poštenjak tekom par let prištel nekaj tisočakov, s katerimi je svoj majajoči se dom postavil zopet na trdno podlago. Znanec in očividci lahko povedo, kaka borna kočica, in še ta ne brez dolga, je bila tam, kjer se danes dviga ponosen dom, ki more kljubovati precejšnjim viharjem.

O izseljevanju iz Slovenije danes ne moremo več govoriti, da bi mislili pri tem le na eno pokrajino, ali le na en predele domovine. Izseljevanje je postalo pri nas že prava razvada, ki pomenja za ves narod in še bolj za domovino resno nevarnost, ki se sedaj še pač da preprečiti, nikoli pa ne popraviti škoda, ki jo mora povzročiti, če bo naše ljudstvo tako brez glave in na slepo divjalo v neznanu tujino, kjer le kaka prav močna narava dosega kak znatnejši uspeh, dočim se — če se sploh morejo vrniti — večina vrača kot izmognane in pokvečene uboge pare, ki bi bile lahko doma brez tolikoga truda dosegle ravno tako — malo.

Ne samo s stališča idealov in argumentov, da se moramo kakor narod ohraniti v svoji neštevilni moči na svoji rodni grudi, ampak še bolj radi dejstva, da danes tudi kaka Amerika ne sprejema več tujca tako rada in mu tudi ne streže več tako gospodski, kakor nekda, moramo skušati zadržati doma ljudi, ki se že morejo preživljati tako ali tako, če le hočejo nekoliko delati.

Akcija, ki bi jo morali uvesti proti izseljevanju in organizaciji s protizseljevalnim ciljem bi bila danes zelo umestna, zlasti, ker se je še celo država sama nekako zaklela, da nas hoče spraviti z rodne grude v mrzli nepoznani svet — tja v angleško Kanado — umirat. Dočim je namreč država prej že pripuščala, da so razne brezvestne agenture mamile nevedno in nezadovoljno ljudstvo, ki mu je že bilo samo ime „Amerika“ tajinstveno blagovestje sreče in blaženosti, in je s praznimi obljubami vabile preko morja, je sedaj država sama posredno vzela v svoje lastne roke posel kupčije s človeškim mesom. Pred dnevi je namreč zdrknula po žici v svet čudna vest, da je dala država ameriški kapitalistični družbi „Canadian-Pacific-Railway“ dovoljenje in privilegij, da sme povsod, kjer se jej zdi umestno, ustanovljati svoje pisarne za izseljenje, ter uboge pare z obljubami in obeti vabiti v nastavljen past. Poštenjaki družbe „Canadian-Pacific-Railway“ niso mogli nikogar premotiti, da bi jim šel v hudi zimi ceplj drv v pragozdove, v katere se pač prihaja, dočim ni izhoda iz njih na nobeni strani; nihče ni verjel priliznim besedam bogatašev, ki so si hoteli z denarjem, pridelanim po tujih rokah, napolniti vreče do vrha; vsakdo je izpregledal, da tu nekaj ne bo prav; sedaj pa prihaja avstrijsko-ogrsko vlada, pa pravi: „Pojdite Slovenec, Malorus in Slovaki od hiše, pa glejte, da se ne vrnete več!“

Niso nas mogli drugače uničiti, da, niti znatno niso mogli zredčiti naših vrst, zato nas pa hočejo sedaj — iztirati. Pri tem pa ne mislijo, da delajo le skupni domovinski škodo in izgubo, dočim bodo bogateli pri tem itak že preoblesnili tujci.

Sama vaba vsepovsod! Tukaj na jugu državno koncesijirano izvažanje slovanskega človeškega mesa, na severu pa na novo znižane vozne „Hamburg—Amerika Linije“, da se more vendar vsak revež, ki si je privarčlil nekoliko kronic, iznebiti svojega denarja in zapluti po svetu za srečo, ki jo je morda pustil — doma, ne da bi vedel zanjo.

Temu najnovejšemu napadu s „Canadian-Pacific-Railway“, izseljevanju in ljudskemu gibanju sploh moramo posvetiti vnete pozornosti. Treba bo organizacije, treba evidence, o čemer še izpogovorimo.

Shod narodnega železničarstva.

Shod ki ga je priredila slovi Zveza jugoslovanskih železničarjev v društveni dvorani v ul. sv. Frančiška št. 2. je bil cbskan tako dobro, da je bila dvorana napolnjena do zadnjega prostora. Socijalni demokrati so na ta večer skicali zopet shod v svojih prostorih v ul. Madonnina in nastavili pred lokalom Zveze svoje ljudi, ki naj bi odganjali železničarje od Zveznega shoda v ul. Madonnino, toda vzlic temu je bila udeležba na Zveznem shodu sijajna.

Otvoril je shod predsednik Zveze, g. Ivan Škerjanc, ki je po kratkem nagovoru podal besedo državnemu poslancu g. dr. Rybaču, ki je poudarjal v začetku svojega govora, da stvar o kateri se razpravlja danes, ni nova. Razpravljalo se je o njej že na marsikaterem shodu, celo tudi na onem socijaldemokratskem, za katerega so si gospodje sodrugi izposodili tudi govornika in dr. Gregorina. Računali so pač

na to, da bi prišlo na onem shodu do preprirov in sporov. Tega veselja pa govornik ni hotel privoščiti socijalnim demokratom, ki vobče nimajo pravice govornika klicati na odgovornost, saj ga vendar niso oni poslali na Dunaj. Govornik ne išče hvale socijalnih demokratov, kajti tedaj, ako bi ga hvalili ti, bi bil gotovo na krivi poti. Kot poslanec hoče slišati menjenje le svojih volilcev, ne pa socijalnih demokratov, katerih menjenje mu je itak znano, saj itak ne najdejo nikdar kaj dobrega na njem.

Prav tako je bilo tudi z onim 17-milijonskim železničarskim predlogom. Govornik je glasoval prvičkrat zanj, ko posl. Pittoni ni glasoval, ker ga ni bilo tedaj na Dunaju, ker je imel druge opravke. Socijalni demokrati so tedaj pisali, da govornik ni glasoval za predlog, in jim je moral govornik dokazati to s stenografskim zapisnikom. A tudi to, da je glasoval za predlog, ni bilo zadnjič prav Kopaču, ki je trdil, češ da je govornik glasoval le zato za predlog, ker je bil v opoziciji proti vladi, ne pa iz ljubezni do železničarjev, kakor bi pač oni sami vse delali le iz ljubezni do delavstva, do železničarstva.

Socijalni demokrati so hoteli imeti na svojem shodu cirkus, zato so tudi na svojih vabilih imenovali imena raznih povablencev, kakor cirkus napoveduje, kake zverine se bodo kazale. Toda stvar je prerese, da bi se na tak način postopalo ž njo. Žvižgati si govornik ne da, a če mu imata Pittoni in dr. Ellenbogen kaj povedati, naj povesta to na dostojnem mestu, v državnem zboru. Naj govorita tamkaj, govornik se ju ne boji.

Ce imajo socijalni demokrati kaj pripomniti k našemu delovanju, naj pridejo na naše javne shode, kjer bodo lahko govorili, če govorje pametno, toda moliti pa se tudi ne damo na naših zborovanjih.

Nato je govornik prišel k predmetu samega, sedemnajstmilijonskemu predlogu.

Poudarjal je, da velika večina državnega zbora stoji na strani državnih uslužbencev, in bile so — ravno nasprotno socijaldemokratskim agitacijskim hujskarjem — narodne stranke, ki so pripomogle železničarstvu do prejetih 21 milijonov, kar seveda ni bilo prav patentiranim zastopnikom delavstva — socijalnim demokratom. Zato so se vrgli na onih 17 milijonov, češ, da se brigajo bolj za železničarstvo, kakor vsak drug.

Govornik je vedno, kedar je bil v državnem zboru, glasoval za to zahtevo. Če ni bil na Dunaju, ni glasoval, kakor tudi svoj čas ni posl. Pittoni. Tudi ne opravičuje postopanja onih strank, ki so glasovale proti predlogu. Vendar pa tudi nikakor ni opravičljivo izrabljanje resne stvari v agitacijske namene, kakor to delajo socijalni demokrati, ki so dobro vedeli, da je ne sprejme gosposka zbornica, če bi jo tudi sprejel državni zbor. Izsilili pa se stvar ne da od vlade tako lahko.

Vlada je predložila državnemu zboru one nove vojaške predloge, ki so bile za večino državne zbornice nespremenljive. V tem so bile edine skoraj vse stranke. V odseku je začela ostra obstrukcija. Vlada je uvidela, da stvar ne gre in je začela popuščati, a vendar je bilo še veliko ostrosti v predlogi. Socijalisti so začeli groziti z najostrejšo opozicijo, za katero je že marsikdo menil, da jo mislijo resno. Toda v resnici niso pokazali onega opozicijskega duha, o katerem so toliko pisali, kajti podpirali so vlado s tem, da so vzdrževali sklepčnost sel, češ da jim gre za parlament. (Klici: kaj parlament! Za kronco! Za dijete!)

Tudi nam gre za parlament, toda če gre za take zakone, je bolje, da gre parlament in da vlada tak zakon uveljavi s § 14 na svojo odgovornost, ne pa ne odgovornost parlamenta. Vlada bi bila prišla v velikanško zadrego, a iz te zadrege so jej pomagali socijalni demokrati! (Klici: C. kr. socijalni demokrati!)

Enako je bilo tudi s proračunskim provizorjem, kjer je bila prilika, da se izsili kaj od vlade. Take prilike sicer tudi radi izrabijo socijalni demokrati in tu bi bili lahko izrabili priliko, ter z obstrukcijo preprečili sprejem provizorja, če ne bi vlada hotela dovoliti onih 17 milijonov. Toda te priliko niso izrabili in niso zahtevali onih milijonov. Jim pač gre le za demagoško agitacijo, zato so tudi svoj čas pri glasovanju za sedemnajstmilijonski predlog predlagali poimensko glasovanje, češ, da ljudstvu izve, kdo je bil za in kdo proti, kar porabljajo potem pri volilnih agitacijah.

To je resnica o socijaldemokratskem delovanju za železničarstvo.

Govornik je nato omenjal, da je vlada izjavila, da nikakor ne more se dal izolirati za železničarstvo onih 17 milijonov. Mi vsi vemo, kaj je povod temu, in obojamo stališče vlade, ki se zlasti z vojno nevarnostjo izgovarja, da ne more pokriti teh potrebščin. Poudarjal je tudi, da imajo pravico zahtevati zboljšanja tudi drugi stanovi, drugo državno uslužbenstvo. Tozadevni zakon je bil že sklenjen, vendar tudi oni niso dobili ničesar. Ne bilo bi pa lepo, da bi dobili le železničarji svoje, drugi pa nič. Državni po-

slanci morajo gledati na vse volilstvo in ne samo na en stan, in to prav tako narodni, kakor socijalistični poslanci!

Govornik je tu pripomnil, kako socijalisti vzlic vsemu temu kar najnesramneje napadajo v svojem časopisju narodne poslance in sploh narodnjake, dasiravno jim ne morejo očitati nobene nepoštenosti. Mi smo poštenjaki in zahtevamo, da tudi spoštujemo drugi našo poštenost!

Omenjal je potem onega očitanja v „Zarji“ na svoj naslov v zadevi šolskega vprašanja, češ da se je izrazil napram nekemu socijalistu, da mu je na slovenskih šolah ljubeš po državi vzdrževano učitelstvo, kakor pa da da tržaška občina Slovincem slovenske šole in da nam gre tako v šolskem vprašanju le za agitacijsko sredstvo.

Poudarjal je, kakor je poudarjal že večkrat, da je nam Slovincem vseeno, kdo nam da šole, ali država, ali občina, samo da jih dobimo. Mi hočemo izobrazbe v svojem materinem jeziku, pa naj jo dobimo odkoderkoli. Če pa je socijalnim demokratom ljubeš, da ostane ljudstvo nevedno, je to pač njihova stvar. Pošteno bi bilo le, da bi nam pomagali v tem našem prizadevanju, seveda pa ne tako, kakor dr. Puecher, ki je napadal našo šolsko Družbo in izjavljal, da bo glasoval za Lego.

Končno je izjavil, da bo vedno rad podpiral vsako pametno stvar, katere namen je, da se zboljša položaj državnega uslužbenstva, zlasti pa železničarstva, pa naj bo to prav socijalnim demokratom, ali ne. Socijalni demokrati bi storili le prav, ako bi šli v teh stvareh skupno z narodnimi strankami, namesto da bi spletkarili, ker oni ne morejo sami doseči ničesar. Če pa oni nočejo tako, naj pa tudi sami nosijo posledice te svoje krivde.

Po burnem odobravanju, ki je sledilo govornikovim izjavljanjem, je podal predsednik besedo tovarišu Jakliču, ki je poudarjal da Zvezi pač ni treba nikakih reklamnih shodov za svoj razvoj, kakor jih pač tako nujno potrebujejo socijalni demokrati. — Z žgočim sarkazmom je ožigosil hlapčevanje socijalne demokracije italijanski kamori in zaključil s slovesno zatrditvijo, da razvoja organizacije slovenskega narodnega železničarstva ne prepreči nobena sila več, da slovenski železničar ne bo več suženj nikogar.

Nato je poročal predsednik g. Škerjanc o delu konference Lige slovanskega železničarstva.

Ker se potem nihče ni več oglašil k besedi, je predsednik poudarjal lepi razvoj Zveze, ki je dospela tako visoko, kakor še ni stala nikdar, in dosegla, da uživa danes slovenski železničar res ugled povsod. In tako mora napredovati tudi odslej. Nasprotniki Zveze pač delajo na vse mogoče načine, da bi zanesli z obrekovanjem in hujskarjem razpor v vrste narodnega železničarstva. Toda to se jim ne posreči nikdar! V slogi ter medsebojnem prijateljstvu in bratstvu njenega članstva je Zvezi tudi nadaljen razvoj zagotovljen.

S temi besedami je predsednik zaključil ta tako lepo uspehi shod.

Domače vesti.

Imenovanje v poštini službi. Poštali oficijal Fran Jeglič v Rudolfovem je bil imenovan poštini kontrolorjem pri poštini in brzojavnem uradu Trst 1.

Večno zapostavljanje. Nekli slovenski inteligent je šel te dni v anagrafični urad na magistratu v stvari vojaške takse. Zahteval je slovensko tiskovino. Rekli so mu, da jih momentanno nimajo. Naj se torej zadovolji z laško. Našinec pa se ni hotel zadovoljiti. Ker ni hotel odahati, so menili, naj pride čez par dni. Prišel je zopet, zopet jih niso imeli in zopet so mu velevali, naj pride čez par dni. Šel je. Pa ne več v anagrafični urad na magistratu, ampak v urad namestništvenega svetovca v ulici Caserma. Seveda je tudi tu zahteval slovensko tiskovino, ali tudi tu — jih niso imeli. Ker pa je našinec govoril slovenski, je dotični referent dal zvati — tolmača. Našinec pa je odklonil tolmača v uradu, kjer bi uradniki morali znati tudi slovenski. Znam že toliko nemški — je odgovoril — da se pogovorim z vami. Poučil je gospoda, da Slovenci tvorijo v občini tržaški najmanj 70.000 prebivalstva, ki morejo zahtevati, da imajo državni uradi tiskovine tudi v njih materinem jeziku. Posebno pa še take tiskovine, ki jih morajo stranke same izpolnjevati. Naglašal je tudi našinec, da je več, nego čuden, da letos ni takih tiskovin, dočim smo jih dobivali v minulih letih. Uradnik je nekaj jecjal, češ, da je pomota, da le po pomoti so prišli letos mesto slovenskih tiskovin — nemške. Čuden, zares čuden slučaj je to, da se vse „pomote“ vedno dogajajo na škodo — Slovincem. Celotudi nesrečni „slučaji“ se vsikdar „slučajno“ obračajo proti Slovincem!!

Imenujmo le stvar po pravem imenu: zapostavljajo nas in naš jezik vsikdar in povsod!

Gospodu poštenu ravnatelju na znanje. Dne 16. t. m. je bilo odpisano iz

Danes 25. januarja ob 9 zvečer MASKERADA pev. društva „Trst“. Vstopnina je prosta.

Trsta v Mavhinje (pošta Devin) pismo z jasnim in natančnim naslovom. Pismo je pošta odpošiljatelju iz neznanega razloga vrnila. Isto pismo je romalo potem z navojo napravljeno (tudi jasnim in natančnim) naslovom, namesto v Mavhinje v Komen in je prišlo končno vendarle dne 22. t. m. naslovljencu v roke.

NB. Devin je splošno poznan kraj (le pošta ga ne pozna) — in Mavhinje so oddaljene od Trsta samo 3 in pol ure. Za to pot mora seveda rabiti po pošti poslano pismo po več dni. Naši pošiljatelji naravno ni znano, da povzročajo take nerodnosti njenih funkcionarjev interesom veliko škodo.

Slepota slovenskih starišev. Šel sem bil v neko tržaško trgovino, katere lastnik ima popolnoma slovensko ime. Z gospodarjem sem se pri nakupovanju pogovarjal po domače. Mož je Kraševac. V tem je prišel njegov sinko, kakih 9 let, ki je nagovoril očeta v italijanskem jeziku in oče mu je tudi ravno tako odgovarjal italijansko. Izrazil sem očetu svoje začudenje, ali on je rekel, da je boljše, da zna italijanski; slovensko da se že nauči. Kakšna slepota! Ali res nimajo izvestni Slovenci, ki vrhu tega še žive večinoma od Slovencev, toliko razsodnosti v glavi, da bi umeli, da otroka treba najprej učiti v materinem jeziku, še le potem naj se uči še drugih jezikov. Ali ni vnebovpijoč greh to od strani starišev, da uče otroke druge jezike svojega lastnega pa ne? Ali res še ni dovolj naše krvi, našega mesa prodane? V tem oziru bo treba res začeti boj z vso brezobzornostjo.

„Česka Beseda“ v Trstu priredi v prostorih Slovenske Čitalnice drevi ob 8:30 čajev večer z bogatim glasbenim sporedom. Prijatelji „Česke Besede“ se prisrčno vabijo na to zabavo.

Maškerada pevskega društva „Trst“ se bo vršila drevi ob 9 zvečer v dvorani „Trg. Izobr. društva“ ul. Sv. Frančiška 2.

Skupina uslužbencev c. kr. glavnih skladišč priredi danes v soboto, dne 25. t. m. plesni venček v veliki dvorani NDO ul. Sv. Frančiška št. 2. I. Začetek točno ob 8 zvečer in traja ples do 3 jutraj. Sviral bo orkester ZJŽ. Ples bo vodil plesovodja g. Fran Bonano. Vstopnina za gospode 1 K, dame 50 vin. Ker je čisti dohodek namenjen edino le v prid podpornih fondov, se na deljamo, da se udeležijo plesa prijatelji NDO in omenjene skupine v obilnem številu.

Zimski šport v Bohinju. Iz Bohinjske Bistrice nam brzojavljajo, da je zadnje dni padlo dosti novega snega in da je za sanjkanje, za smuča in za vožnjo s sanmi po cestah zelo ugodno. Tudi so zopet nastopili krasni solnčni dnevi, tako da sankarji na sankaljšču Belvedere uživajo najlepši pogled po vsem Bohinju in vso gorsko panoramo gor do Triglava.

Deželna zveza za tujski promet.

Zgodnji koprski grah — za seme. Kmeiška družba za Trst in okolico si je nabavila večjo množino zgodnjega koprkega graha prav dobre vrste, ki ga oddaja svojim članom po izredno nizki ceni, to je po 60 vin. kilogram. Ker se dobra semena mnogokrat težko dobe, se opozarjajo člani družbe, da se prigrasijo zanj čimprej v družbeni pisarni ul. G. Galatti 14. II.

Mestni občinski svet ima danes sejo ob 7 zvečer. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Nadaljevanje podrobne razprave o mestnem občinskem proračunu za leto 1913.

Za Družbo. V novi dvorani „Del. konsumnega društva“ pri Sv. Jakobu priredi danes zvečer CM podružnica edino predpustno veselico; mali CM ples. Omenilo se je, da se opusti draga reklama, a vzlic temu upamo, da bo sl. občinstvo upoštevalo plemeniti namen. Poleg animirane zabave si bo lahko vsak posetnik ogledal novi „Nar. dom“ pri Sv. Jakobu. Na svidenje torej!

Smuški tečaj v Bohinjski Bistrici. V nedeljo, dne 26. t. m. otvori „Dež. Zveza za tujski promet na Kranjskem“ brezplačen smuški tečaj v Bohinjski Bistrici, ki bo trajal tako dolgo, dokler bodo snežne razmere ugodne. „Deželni Zvezi“ se je posrečilo dobiti od c. kr. III. kornega poveljstva izbornega učitelja za smuča in sicer gospoda poročnika Jul. Ringla, ki je radovolje prevzel vodstvo tečaja. Gospod poročnik Ringel je sedaj poveljnik vojaškega smuškega tečaja 27. domobranskega polka v Bohinjski Bistrici ter je v smuškem športu odlični strokovnjak. Zimsko-športna ter turistična društva, kakor vsi prijatelji smuškega športa se opozarjajo na ta tečaj in so prijave nasloviti na gospoda poročnika Jul. Ringla, Bohinjska Bistrica, „Hotel Markeš“. Ta smuški tečaj se prične v nedeljo, dne 26. t. m., ter se bode nadaljeval vsako nedeljo, vendar se pa smejo p. t. športniki tudi ob deavnih pridružiti vojaškim smuškim vajam, pri katerih se vsak dan pod poveljstvom imenovanega poročnika prirejajo zanimive smuške ture in izleti v okolico Bohinja. Ker smuški šport kot eden najpriljubljenejših zimskih športov vsako leto privabi mnogo novih prijateljev športnikov v Bohinj, je pričakovati, da bode ta prvi smuški tečaj imel mnogo obiskovalcev. Natančna pojasnila daje „Deželna Zveza za tujski promet“ na Kranjskem v Ljubljani.

CM ples. Danes popolne ob treh se viši v prostorih Slov. Čitalnice seja damskega odseka, katere naj se sigurno udeležijo

vse sodelujoče gospe in gospice radi važnosti dnevnega reda. — V ponedeljek ob 9.30 zvečer ima svojo sejo. Odbor.

Poziv! Z letošnjim letom stopa pevsko društvo „Hajdrih“ v 26. leto svojega delovanja; ker si isto želi razširiti krog svojih delujočih udov, naznanjam, da se bo vršil v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 7.30 uri zvečer sestanek ženskega zbora, a v torek, 28. t. m. ob isti uri sestanek moškega zbora!

Mladinke, mladeniči, naprej za povzdigo mile slovenske pesmi! Na obeh sestankih se bode vpisovalo nove pevke, oziroma pevce. Pevovodja.

Slovensko gledališče.

V nedeljo popoldne se ponovi po ljudskih cenah Horstova burka

„NEBESA NA ZEMLJI“.

V nedeljo zvečer se ponovi opereta „ČEDNOSTNA SUZANA“.

Tržaška mala kronika.

Trst, 24. januarja.

Samoumor. Neki 43letni Ernest Friedrich, ki ni imel ne dela ne stanovanja, se je včeraj popoldne obesil v seniku v ulici Fabio Severo št. 32.

Polzkušen samoumor. Včeraj ob 7 je 23letna brezposelna služkinja Neža Pristovnik skočila z obrežja Sanita v morje, a stražnik jo je rešil in spravil v bolnišnico nesrečnico, ki je radi ljubezni obupala.

Aretacija nevarnega zlikovca. Ravnatelj orkestra, ki igra v hotelu Excelsior, Edvard Sedlaček, stanuje v ul. Molino piccolo št. 14. Ko je Sedlaček snoči že ležal v postelji, je zaslišal na dvorišču neki ropot. Okno Sedlačkove sobe se odpira na dvorišče in ko je Sedlaček pogledal skozi okno, je ugledal nekega človeka, ki je čepel na nekem oknu, nakar je nemudoma obvestil o dogodku policijo. Na lice mesta je prišel nadzornik Remec z dvema stražnikoma in je našel lopova prav pri delu, ko je žagal železno omrežje na oknu, ki pripada slaščičarni Karla Pirona v pritličju omenjene hiše. Vlomilca so aretirali.

Lonov je z žago iz najfinjšega jekla že prežagal prvi železni drog in pričel pravkar žagati drugega, ko ga je prišel stražnik za vrat. Na lice mesta so našli tudi dleto. Aretiranec je dejal, da se imenuje Gaetano Miklan, da je star 20 let. Tržačan, in da stanuje v ljudskem prenočišču v ul. Gaspare Gozzi. Ko so ga pa preiskali, so našli pri njem potni list na ime nekega Petra Moreta. Najbrže ni pravo niti prvo niti drugo ime.

Aretiranec govori perfektno francoski, na trdi, da ni Francoz, temveč da je le delal devet let na Francoskem.

V Pironovi slaščičarni je bil v ročni blagajni znesek K 100 in veliko blaga, ki se da lahko odnesti. Aretiranec je dobil pozneje močan epileptičen napad, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Nenadna smrt. Nekemu Ivanu Filloutiju, staremu 55 let, stanujočemu v ul. S. Sebastiano št. 6, se je vili, ko je šel včeraj zjutraj domov, kri iz ust. Poklicali so hitro zdravnika rešilne postaje, toda ko je prišel, je bil Fillouti že mrtev. Truplo so prenesli v njegovo stanovanje.

Čeden ljubimec. V ulici delle scuole israelitiche št. 3 stanujoči 31letni dninar Jakob Ivica, rodom iz Senja, je živel skupno z neko ubogo služkinjo, 24letno Ano Vidičovo, po kateri se je dal tudi vzdrževati. Kedar ni bilo denarja, je bil seveda polom. Tedaj je vedno grozil Vidičevi in jo tudi pretepal. To se je zgodilo tudi pred par dnevi in je poškodoval svojo ljubimko precej težko na glavi, da je morala iskati pomoči na rešilni postaji. Sročil so stroveža aretirali.

Aretiran ropar. Na brzojavno zahtevo varaždinskega sodišča je bil včeraj aretiran 38letni Marko Grubina, rojen nekje na Hrvaškem, v Trstu pa brez posla. Stanoval je v ul. dell' Olmo št. 17. Obtožen je namreč hudodelstva ropar, ki ga je izvršil pred nekaterimi meseci na Hrvaškem. V njegovem stanovanju so našli dve veliki veržici iz duble-zlata, ki ste bili ukradeni v cerkvi na Trsatu. Konstatirali so tudi, da je živel aretiranec v bigamiji.

Izgnan. Achille Pacci, star 31 let iz Medilije pri Milanu, bivši trgovec, stanujoč v ul. Pasquale Revoltella št. 63, je bil are-

Julio Meinl
uvoz kave

Nova filijalka

Corso 30 - Trst - Corso 30

ODVETNIK Dr. JOSIP FERFOLJA

je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Trstu, ul. Molino piccolo št. 7, II. - Tel. 26-50.

Lekarna Brelih v Sežani

Ribje olje I. vrste I steklenica K 1.20;
3 stekl. po pošti vse franko 4.50 K.

Obliž za kurja očesa 20 vinarjev.
-- Neoporekljivo sredstvo. --

Odlikovana pekarna in slaščičarna Vinko Škerk - Trst

Trikrat na dan svež kruh.
Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bonbonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krokanov in vse predmete za peči. Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemska vina in likerji v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom.
Kruh in slaščice se izdelujejo s higijeničnim električnim strojem.

Gualtiero Cozzio
Passe San Giovanni 8
in Torrente 15
(nasproti Chiozzi) Trst
**PRVA brusarska
:: DELAVNICA ::**
za električni motor.
Bogat izbor škarij
brivnih britev,
nožev itd. itd. itd.
Brušenje vsakovrstnih
rezil in strojev
za striženje las.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina št. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni:
8-9 in 2-3 in specialista za kožne in
vodne (spolne) bolezni: 11-1, —1 in 7-7/1.

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine
otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene
banke, nudi kupcem najboljšo in najgotovješe jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane meke Združ. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in usode se pošiljajo na zahtevo.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzojavi: ALBERTO FINZI, Trst.

Krojačnica Vek. Terzo

Trst, ulica Fonderia št. 4, I. n.

Priporoča se c. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna
postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju.
Bogata izbora najnovejših angleških vzorcev.

SVOJI K SVOJIM!

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Pragi

Rezervni fond K 53,758.285.24.

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron
115,390.603.61.

Dividend se je doslej izpl. K 2,596.081.85.

Po velikosti druga vzajemna zavar. naše
države z vseskozi slov.-narodne uprave.

Sprejema zavarovanja človeškega
življenja po najraznovrstnejih kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji,
kakor nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavar. na doživetje
in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine
proti požarnim škodam po najnižjih
cenah. Škode cenjuje takoj in naj-
kulantneje. Uživa najboljši sloves,
koder postuje.

Zavaruje tudi proti vltomu.
Dovoljuje iz čistega dobička iz-
datne podpore v narodne in občno-
koristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,

TELEFON št. 21-47.

MATERE! — Ako hočete imeti
zdrave in močne
otroke, dajte jih same in uporabljajte za zbol-
šanje in pomnoženje lastnega mleka

„ELLOL“

zelo okusen izdelek, priporočen in predpisan od
mnogih zdravnikov. Ta izdelek odpravlja vsled
svoje izborne hranilne moči bolezni, ki so jim pod-
vržene matere, ki same dojijo namreč vrtenje in
bolečine v glavi, v hrbtu itd. Številna zdravniška
spričevala.

Prodaja se v vseh lekarnah.

Glavna zaloga:

lekarna „GALENO“,
VIA S. CILINO - TRST.

UMETNI ZOBJE

Plembiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik kencez. robni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

tiran na zahtevo italijanskih oblasti, ki ga preganjajo zaradi goljufive krade in ponarejanja javnih listin. Pacci je živel v Trstu pod napačnim imenom Achilla Rossija. Kaznovan bo najprej tu zaradi napačne priglasišve, potem pa izgnan iz Avstrije.

Vlom. V odsotnosti gospodnje, Marije Rostoharjeve, stanujoče v ul. della Tesa št. 5, so vlomili tatovi in najprej siloma odprli kovčeg Rostoharjevega soproga ter ukradli iz njega 200 K ter zlato uro s srebrno verižico, vredno 96 K. Nekemu Francu Ergentu, ki stanuje pri Rostoharjevih, so ukradli zlat prstan in dve srebrni verižici v vrednosti 52 K, Ivanu Glinšku srebrno verižico, vredno K 9.

Šentjakobskemu policijskemu komisariatu, ki se je bavil z zadevo, se je posrečilo priti na sled vlomilcem, in bila sta to 22-letni Alojzij Milič iz Zgonika pri Sežani, stanujoč v ul. Industria št. 53, in 27-letni Josip Furlan iz Tržiča, stanujoč v ulici Medla št. 9. Oba sta bila aretirana in so našli v njunih stanovanjih več ukradenih predmetov. V neki jami pri Sv. Andreju pa so našli vetrihe, s katerimi sta „delala“ aretiranca.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

vabi na svoj redni letni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 25. t. m. ob 8 zvečer v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Nagovor staroste.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Poročilo načelnika.
6. Določitev članarine.
7. Volitev odbora.
8. Volitev zastopnikov za župni ozir zvezni občni zbor.
9. Slučajnosti.

V slučaju nezadostnega števila udeležencev, se vrši pol ure pozneje v smislu pravic drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa ob vsakem številu navzočih. (Opozarja se, da so članice popolnoma enakopravne članom, torej velja za nje istotako to vabilo in ta občni zbor).

Za odbor Telovadnega društva „Sokol“ v Trstu:

Dr. Otokar Rybář Dr. Ern. Rekar
starosta. tajnik.

Za podružnico CM družbe v Kolonji. Začasni odbor pozivlja odbornike in odbornice v sejo, ki bo v Kolonji na hribu v nedeljo ob 3 popoldne.

Telovadno društvo „Sokol“ na Opčinah bo imelo 26. t. m. ob 1 popoldne svoj redni občni zbor v Sokolovi dvorani po običajnem dnevnem redu. Odbor prosi polnoštevilne udeležbe.

Tržaška krajna skupina „Zveza poštinih in brzojavnih uslužbencev Avstrije“ vabi na društveni shod, ki se bo vršil danes dne 25. tm., ob 8 zvečer v gostilni „Edison“ ul. delle Acque št. 18, s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Volitev volilnega odbora. 3. Poročilo o dosedanjih uspehih naših zaht. v. 4. Slučajnosti in sprejemanje novih članov.

Nar. del. organizacija.

Konferenca odbornikov vseh skupin NDO se bo vršila v jutri ob 10 predp. v društveni dvorani NDO ul. sv. Franciška št. 2.

Dnevni red: 1) Kongres NDO, 2) preureditev strokovnih organizacij na podlagi novih pravil, 3) volitev strokovne komisije, 4) agitacijski odsek, 5) zapisniški zbor, 6) vprašanje tiska, 7) slučajnosti.

Vsi vabljeni odborniki so naprošeni, da se te konference gotovo udeležijo.

Skupina čistilnice petroleja N. D. O sklicuje za jutri, točno ob 4 popoldne občni zbor v „Konsumnem društvu“ pri Sv. Ani. Dnevni red: 1.) Poročilo o delovanju skupine; 2.) Volitev odbora; 3.) Slučajnosti.

Ženska skupina NDO sklicuje za jutri, dne 26. t. m., ob 5 pop. javen ženski shod v društveni dvorani NDO, ulica Sv. Franciška št. 2. Dnevni red: „Slovensko ženstvo v Trstu in organizacija“.

Na shodu govori tudi drž. in dež. poslanec dr. Otokar Rybář.

Vesti iz Goriške.

Pevsko in bralno društvo „Svoboda“ na Ivanjemgradu priredi Jaka Štokes novo dvodejanko „Anarhist“. Kdor hoče vžiti par uric veselja naj pride dne 26. januarja na Ivanjograd. — Začetek igre prične ob 3 popoldne.

Fantje v Kostanjevici na Krasi bodo imeli dne 2. februarja v dvorani gosp. Frana Urdiha št. 84 ples, pri kateremu bo svirala Pravaška godba „Naračaj“.

Fantje v Gorjanskem prireduje svoj ples dne 4. februarja v gostilni gosp. Mezinca. Svirala bo godba iz Mavhinj. — Ples bo trajal od 1 popoldne do 11 zvečer.

Ponoven vlom v cerkvi Presv. Srca. Minoli teden so neznani zlikovci vdrl v zgradbo nove votivne cerkve v Gorici. Raz-

bili so škrlinjo za milodare in pobrali iz nje precej denarja. Po tem vladu je cerkveni odbor sklenil, da se pušča dan za dnem izpraznjuje. Ta določba pa ni prišla v javnost, ker drugače ne bi bila ta nesrečna škrlinica radi tako male svote v sredo popoldne zopet razbita.

Vesti iz Istre.

Žensko podporno društvo za uboge v Dekanih priredi v prostorih konsumnega društva dne 26. t. m. ob 4 uri popoldne veselico.

Ker je čisti dobiček določen v blage namene, (polovica za žensko podporno društvo za uboge, polovica za CM družbo) se je nadejati obilne udeležbe brez razlike spola in stanu.

Mali oglasi

Zaloga piva išče v bližini Trsta naravnega ledu za letno sezono. Potrebuje od aprila dalje vsaktedensko dostavo enega voza s približno 25 kvintali. Ponudbe naj se naslovi: Naravni led, Trst, poste restante ul. Stadion. 176

Iščem vsak dan od 800—1000 litrov pastereziranega mleka. Naslov „Latteria“ poste restante Giuseppina Trst 5. 189

Sobo, meblirano, v bližini Narodnega doma išče samec. Ponudbe inseratnemu oddelku Edinosti. 2215

Dela išče 19 leten mizar, izkušen solkanskega in nekaj stavbinskega dela. Naslov pove inseratni oddelku Edinosti pod št. 178

Proda se hiša, 4 prostori, z vodnjakom in lepim vrtom. Scalasanta 226. 182

Proda se hiša, 4 prostori z lepim razgledom na morje in vrtom. Scalasanta 263. 181

Sobica s hrano se odda. Torre bianca št. 15, vrata 11. 184

Čevljarski pomočnik za mešano ddlo se sprejme. Cologne in Monte št. 310 pri L. Blažiču. Delo trajno. 183

Strojnik za motorje ali parne stroje išče trajnega nameščenja. Ponudbe pod št. 185 inseratnemu oddelku Edinosti. 185

Dvajsetletna gospodična se želi seznaniti z gospodom s stalno službo v svrhu ženitve. Dote 3000 K. Naslov: „Danica 1913“, pošto ležeče glavna pošta Trst. 186

Mala trgovina za zelenjavo in jestvine s stanovanjem, 1 kuhinja in 1 soba se proda. Naslov pove inseratni oddelku Edinosti. 187

Höfler Didaktik des mathem. Unterrichts, nova, se proda za polovično ceno. Naslov pri inseratnem oddelku Edinosti. 172

V Gabrovici, p. Črnikal (Istra), je na prodaj vina, belega in črnega, 200 hektolitrov. Cena po dogovoru. Kupci naj se oglase pri Josipu Purgerju št. 32. 173

Priden trgovec si zagotovo dobro ekizstenco v nekem trgu na slovenskem Koroškem, kjer sta na prodaj 2 hiši z vrtom in prtilklinami. V eni teh hiši obstojita trgovina z mešanim blagom že od leta 1848. Informacije daje Janko, kavarina „Minerva“, Trst, Acquedotto 174

Pozor! Za mlade trgovce ali vdove se v bližini Gorice odda majhna trgovina pod zelo ugodnimi pogoji. Prometa tudi 25.000 K. Trgovina ima stanovanje. Ponudbe naj se pošljejo pod „Ugodnost 100“, poštoležeče glavna pošta, Gorica. 175

Josip Štolfa mizararski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizararska dela. 793

Kuhinjsko posode, popolno, iz aluminija, za K 35—, železnina, se prodaja ul. Caserma 14. Umberto Cesca. 2787

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Chladino in Monte št. 27, I. nad. se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izber najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 2787

Trgovina jestvin, večinoma s slovenskim, skimi odjemalci, dobro vpeljana, pri Sv. Jakobu v Trstu, se prodaja takoj, ker lastnik je obložen z drugim delom. Skromne zahteve, dobri pogoji. Naslov pove Edinost pod št. 168. 168

Prodaje ali oddate se v najem dve novi hiši, vsaka z dvema stanovanjima s po 2 sobama, sobico in kuhinjo ter 80 sežnji sveta v Rocolu št. 925, 924 (cena nizka). Hiša s tremi sobami, kuhinjo in majhnim vrtom v Rocolu št. 84, se proda. Hiša s tremi stanovanji in vrtom, 926 v Rocolu se proda. Lastnik je Jakob Zoch, Rocol 926. 162

Učenec, 14 do 16 leten, se sprejme v trgovino jestvin. Naslov pove inseratni oddelku Edinosti. 161

O pustnem času bo odprt elektro-fotografat atelje A. Jerkiča v Trstu in Gorici na željo občinstva do 10 zvečer Posnetke po 7 zvečer je treba prej naznaniti. 4449

Pozor Slovani! Podpisani razpisujem, da sem prevzel kuno gostilno (s diplomiranim vinom) od gosp. Kovačiča v ul. Giulia št. 13 (nasproti ljudskega vrta). Točli bomo najboljša dalmatinska vina po niskih cenah. Splitko in viško vino: staro (črno) 80 vin., novo (črno) 88 vin., belo . . . 88 . . . opol . . . 88 . . . čas ceno . . . 80 vin.

Dobra domača kuhinja, marla in topla jedila v vsakem času. Obed po 48 vin. (24 kvartarjev). — Gostilna je pripravljena za shode, prijateljske večere, sestanke itd. Priporočam se slovenskemu občinstvu in članom NDO, da bi me podpirali. Za mnoguštevilni obisk se priporoča ANTE DVORNIK. 2406

Anton Novak, brivec v Trstu, via Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenj. slovenskemu občinstvu za mnoguštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2661

Salon za gospe

Pranje glave, česanje, barvanje las, izdelovanje in veliko skladišče lasuljarskih del, kakor pletenice, kroketi itd. Priporoča se p. n. gospem

A. ŠEBEK,

lasuljar, Trst, ulica G. Carducci št. 9.

Alojzij Povh

slovenski

urar in zlatar

V TRSTU

ulica del Rivo št. 26

(na trgu pri Sv. Jakobu)

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

Pahor

ulica Arcata 19.

Velika izbira čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravlja :: po jako nizkih in zmernih cenah.

Prodajalnica ur in dragocenosti

G. Bucher

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje Corso št. 36. prodaj. D. Vekjet)

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročila in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

V ulici Carradori št. 4

(vogal ul. Nicolò Machiavelli)

se je otvorila te dni nova, velika trgovina drobnarij

v kateri se prodajajo vsakovrstne bižuterije, japonske vaze, posode za kavo, čaj itd. katere prihajajo naravnost iz Japonske.

Kron 6200

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 avtomobilov tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kadi. Kotlja „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST

Piazza Goidoni 10—11, Tel. 1734

Velika centralna garaža, ulica del Bachi 16, vogal ulica Boschet. TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanec)

Mehanična kleparska delavnica

za kovinske izdelke

Giusto Pilotti fu Gius.

ustanovljena leta 1842. TEL. 15-25.

Riva Pescatori št. 14

Specijaliteta: ladijske svetilke. Posoda in skatije iz bele in kamnobarvne pločvine.

Žlebovi, cevi in zidne obloge

iz vsake snovi v kosih po 2 m (brez zvezave).

žganjarna

F. Pečenko

se je zopet odprla

v ul. Scala Belvedere št. 1

(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenjenemu občinstvu.

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vogal Piazza Goidoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.)

Prevoz mrličav na vse kraje

Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opčino št. 170; T. VITEZ v Nabrežini na trgu pri cerkvi; A. JAMSEK, pri Orehu (Noghere); F. BRNETIČ v Škedenju.

Zaloga pristnih voščenic svec lastnega izdelka. Podjetje bogato preskrbljeno z najnovejšo opremo. Vozovi za veličastne sprejeme z bogato opremo in od najenostavnejših do najbolj luksurjoznih. Krasna izbira vencev iz umetnega cvetja, biserov, kovine in porcelana, krste iz kovine in raznovrstne iz lesa, pajčolani, obleke, obuvala itd. — Za poročence, birmance in druge svečanosti bogata izbira raznovrstnih, vencev in cvetlic veščenih in barvanih. — Vsi predmeti so stalno na razpolago. Stalne cene brez konkurence postrežba točna. Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloga podjetja ul. Tesa št. 31. telefon 1402. Družabnik in upravitelj M. ŠTIBILJ.

AL GRAN MERCURIO

Trst, ulica Giacinto Gallina št. 8.

Prispela je velika nova pošiljatev oblek za moške in dečke, raglanov in površnikov v bogati izbiri. SOLIDNO. — ELEGANTNO. — POCENI.

Proti kašlju, grlobolu, kataru, hripavosti, kataru, upadanju glasu itd. itd.

zahtevajte vedno

Cudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd. — Dobivajo se v škaticah v Prendinovi lekarni v Trstu, Via Tiziano Vecellio št. 22 in v vseh takojšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi. — Škaticja stane 60 stotink.

Anton Ercigoj, Trst

ulica Gulla št. 88.

Priporoča slavnemu občinstvu svojo pekarno s prodajo jestvin in prodajo koloaljalblaga. Zaloga moke prvih vrst. Sveži kruh trikrat na dan. — Cene smerne, postrežba. Svoji k svojim! točna. Svoji k svojim!

Franc Štrancar

gostilničar v Trstu, ul. Giuliani 32 priporoča cenjenemu občinstvu svojo

GOSTILNO

v kateri toči pristno vipavsko domače vino lastnega pridelaka, ter istrsko in druga vina. Domača kuhinja. Vse po zmernih cenah. Priporoča se cenjenemu občinstvu za obisk.

Ljudska urarna

BOGOMIL PINO

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

(nasproti cerkve sv. Antona novega)

Bogat izbor

ur, verižic, ovratnih verižic, uhonov, prstanov, zapestnic itd. Konkurenčne cene.

Zahtevajte povsod

„Specijalno mazilo za čevlje“

„LUNA“

Nežna gljivo. — Brez duha. Najvneteljše. Brez škodljivih primesti. Se ne suši. Vzdržuje usnje mehko. — Zavračajte ponaredbe.

Silvestro Ricci

Trst, ul. dell'Istria 79

(Zg. Čarbola, Ponzano sup.)

Tovarna cementnih plošč in cevi

v veliki izbiri.

Izvršujejo se tiskarska dela. Cene nizke.